

German Economic Team Moldova – Comunicat de presă

GET Moldova: ZLSAC are un impact pozitiv asupra exporturilor Moldovei către UE

Moldova ar trebui să încerce să-și îmbunătățească relațiile comerciale cu Rusia și UEE, însă nu în detrimentul relațiilor comerciale cu UE

German Economic Team, un grup de economiști care consultă guvernul Republicii Moldova pe chestiuni de politică economică, a analizat impactul ZLSAC în primii doi ani de funcționare. Principalele lor concluzii sunt prezentate pe scurt mai jos.

Principalele rezultate:

- 1. ZLSAC are un impact pozitiv asupra exporturilor Moldovei către UE.** În 2015, prețurile produselor de bază pe piața internațională au scăzut puternic. De exemplu, prețurile de export practicate în Moldova pentru semințe de floarea soarelui au scăzut cu 12%, pentru nuci cu 14% și pentru cabluri izolate cu 17%. Din cauza șocurilor prețului, în 2015 au scăzut veniturile din export, inclusiv cele din UE (cu 2,3%). Dacă filtrăm acest șoc al prețurilor, în termeni reali, exporturile către UE au crescut cu 27%. Prin urmare, ZLSAC a avut un impact puternic pozitiv asupra exporturilor către UE, însă acest impact a fost slăbit de declinul masiv al prețurilor de export. În 2016, exporturile către UE au fost recuperate în întregime și au depășit nivelul din 2014 (+6,9%) și 2015 (+9,4%).
- 2. Intensificarea comerțului cu UE nu constituie o noutate, ci o tendință pe termen lung, care a început cu mai mult de 10 ani în urmă, cu mult înainte ca ZLSAC să fie semnat.** Începând cu 2004, exporturile moldovenești către UE au crescut cu mai mult de 10% pe an în medie (în dolari SUA). În rezultatul acestei tendințe, în prezent UE este, fără îndoială, partenerul comercial Nr. 1 al Moldovei: 65% din exporturile totale sunt destinate către UE și 49% din importuri sunt furnizate din UE.
- 3. Intensificarea comerțului cu UE nu se bazează pe decizii politice „artificiale”, însă pe rezultatele deciziilor de către companii și consumatori.** În timp ce acordurile comerciale sunt importante pentru reducerea barierei comerciale, principalul catalizator pentru ca UE să devină partenerul Nr. 1 al Moldovei nu a fost politica, ci piața. Pe de o parte, companiile din Moldova și UE au recunoscut oportunitățile de a coopera, și astfel a crescut comerțul bilateral. Pe de altă parte, consumatorii de pe ambele părți au contribuit la creșterea comerțului prin deciziile lor de a cumpăra bunuri de la cealaltă parte.
- 4. Intensificarea comerțului cu UE a Moldovei nu s-a desfășurat în detrimentul Rusiei și UEE.** Exporturile moldovenești către Rusia au scăzut puternic în ultimii ani. Această scădere s-a înregistrat nu doar din cauza sancțiunilor Rusiei asupra Moldovei (vinuri, fructe, carne, etc.), dar în mare parte din cauza crizei economice din Rusia, care a presupus o devalorizare considerabilă și o recesiune profundă. Potrivit statisticilor Rusiei, importurile totale au scăzut cu 43% începând cu 2013, în timp ce importurile din Moldova au scăzut cu 40%. Mai

important este faptul că declinul comercial cu Rusia și UEE nu are o relație directă cu acordul de liber schimb cu UE („ZLSAC”), precum ZLSAC este compatibil pe deplin cu acordurile de liber schimb existente cu Rusia. Prin urmare, nu există justificări juridice sau tehnice pentru implementarea sancțiunilor de către Rusia. Moldova are acorduri de liber schimb cu Belarus, Kazahstan și Ucraina, și niciuna dintre aceste țări nu a considerat să sancționeze Moldova numai pentru faptul că a stabilit comerț liber cu UE.

- 5. Moldova ar trebui să încerce să își îmbunătățească relațiile comerciale cu Rusia și UEE, însă acest lucru nu ar trebui să se întâmple în detrimentul relațiilor comerciale cu UE.** Îmbunătățirea relațiilor comerciale cu Rusia și Uniunea Economică Euroasiatică (UEE) constituie un obiectiv legitim care ar trebui urmat, așa cum UEE reprezintă 17% din exporturile totale ale Moldovei. Însă, acest lucru nu ar trebui să se întâmple în detrimentul comerțului cu UE, din trei motive simple. În primul rând, UE reprezintă circa 2/3 din exporturi. În al doilea rând, PIB-ul UEE constituie mai puțin de 9% din cel al UE și astfel reprezintă un potențial mult mai mic de extindere a comerțului. În al treilea rând, și cel mai important, nu este necesar de a alege între comerțul liber cu Rusia sau UE, deoarece ZLSAC este pe deplin compatibil cu acordul de liber schimb existent cu Rusia. Moldova ar trebui să aibă drept obiectiv asigurarea comerțului liber cu ambele părți.

- 6. Chestionarea actuală a ZLSAC de către reprezentanții oficiali este nocivă, deoarece reduce investițiile și exporturile, astfel scade nivelul de trai al cetățenilor Republicii Moldova.** Autoritățile Republicii Moldova trebuie să continue implementarea ZLSAC, deoarece acest lucru este în interesul economic al țării și al populației. În același timp, este important să înțelegem că orice chestionare a ZLSAC de către reprezentanții oficiali slăbește efectul ZLSAC și are un impact economic negativ asupra țării. Potențialii investitori interesați să producă în Moldova și să exporte în UE ar putea să amâne sau chiar să anuleze deciziile investiționale având în vedere riscurile noi percepute.

Dr. Ricardo Giucci, Conducătorul GET Moldova, a comentat:

„Analiza noastră demonstrează în mod clar că ZLSAC a fost și continue să fie benefic pentru economia Republicii Moldova. Este justificată încercarea de a îmbunătăți relațiile comerciale cu Rusia, însă nu e deloc necesar ca aceasta să se întâmple cu riscul de a înrăutăți relațiile comerciale cu Uniunea Europeană.”

Woldemar Walter, Economist și unul dintre autorii analizei, a menționat:

„Nu este necesar de a alege între comerțul liber cu Rusia sau UE, deoarece ZLSAC este pe deplin compatibil cu acordul de liber schimb existent cu Rusia. Moldova ar trebui să aibă drept obiectiv asigurarea comerțului liber cu ambele părți.”

Despre German Economic Team Moldova (GET Moldova): Începând cu 2010, GET Moldova menține dialogul cu privire la politicile economice cu Guvernul Republicii Moldova și este finanțat de Ministerul Federal al Economiei și Energiei.